

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:	VIDÉKEN:
Félévre . . . 6 kor. -- fl.	Félévre . . . 9 kor. -- fl.
Negyedévre. 3 kor. -- fl.	Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Debreczen, 4516. Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Magyarok mentése.

Országszerte, mindenütt, ahol a magyar föld érdekeiről komolyan gondolkoznak, figyelemmel kísérik a délvidéki kivándorló-kongresszust, amely tegnap vette kezdetét Temesvárott. Megdöbbentően gazdag anyaga van a tanácskozásnak, különösen az alvidékről s ott is az iparos emberek kivándorlásáról, amely a földmivelőkénél újabb, de sok tekintetben károsabb, súlyosabb baj.

Hogy az elveszett munkaerők pótlása sok időbe kerül és hogy bármily eredményre jusson is az Ausztriával most folyó közgazdasági alku, nekünk mindenképp kevés időnk van az iparfejlesztés szükségyszerű, nagy munkájára, melynek elodázhatlan kötelességét föl nem ismerni egyenlő volna az ország anyagi elvesztésével. Ebből a nézőpontból fokozott jelentősége van annak, hogy az országot el-

hagyó munkássereg élén első sorban megállítsuk és itthon tartjuk azokat, akik igazi képzettségükkel fogva többet érnek a pusztán kézzel s a legigénytelenebb foggyasztónak szintén becses és megőrvendő értékénél.

Sajnos, azt tapasztalják, hogy a kivándorlók közt mindig nagyobb aránnyal szerepelnek az iparosok. A kivándorlás országos bajának külön figyelemre méltó fejezete az a jelenség, hogy immár az ipari tevékenységre képzett és alkalmas elemek sem tudnak megélni ebben az országban, melynek területére sok százmillió értékű iparcikket hoznak be idegen államokból.

Ennek a jelentőségét meg kell érteni az illetékeseknek — s aztán a belőle folyó kötelezettséget is az iparfejlesztés amaz akcióinál, melyekben az új vállalatok elhelyezésére is befolyást kell gyakorolnia a támogatást és

előnyöket nyújtó államkormányzatnak.

Különösen a vidéknek van nagy és sürgős szüksége arra, hogy a létesülő új iparvállalatokat ne a főváros környékére halmozzák össze, hanem osszák el azokat megfelelő tervszerűséggel s az illető termelés igényeihez és viszonyaihoz képest a vidékre is, különösen pedig a forgalmi központi városokba.

A délvidék, melynek egyik központjában most tanácskoznak, önálló keresetre képes kivándorlónak negyedrészt éppen a kézműiparosok osztályából veszti el. A kézműiparosok megélhetésének nehézségei s az ebből származó jogos elégedetlenség régóta foglalkoztatják a szakköröket, a kormányt; de a kereskedelmi kormány nem támogatta elég jó akarattal a kisiparosokat még abban a korlátolt keretben sem, amelyet a törvényhozás rendelke-

A özárók borbélyja.

A „Temps“ egyik munkatársa elutazott Chatillonba, hogy az ott csöndes szemlélődésben élő 70 éves Maullé urat lege artis meginterviewolja. Az öreg Maullé, aki 1888-ig udvari borbélyja volt az akkori muszka czárnak, Chatillonban oly tiszteletnek és szeretetnek örvend, mint egykoron Tarasconban a nagy Tartarin. Polgártársai mély bámulattal tekintenek föl reá s lelkesedésükben megtették őt a városi tüzoltóság diszelnökevé. A „Temps“ munkatársát Maullé az olyan ember méltóságával fogadta, mint aki két czárt látott ingujjban és a czári toalett-szoba meghitt magányában az első czélzásokat hallotta elhangzani a jövődöbéli francia-orosz szövetségről.

— III. Sándornak egy könnyedén odavetett szava — így szól Maullé — azt a sejtést keltette bennem, hogy Franciaország és Oroszország között...

A „Temps“ munkatársa a czeruzáját és a füleit hegyezte, ám a chatilloni városi tüzoltóság diszelnöke hirtelen abbahagyta ezt a témát és mondta:

— Nem, inkább ne beszéljünk erről. Nem akarok az orosz kormányval ellenségeskedésbe keveredni.

Más kérdésekben azonban, különösen azokban, a melyek szűkebb hivatására vonatkoztak, sokkal közlékenyebb volt Maullé ur.

— 1840 óta — mondotta jogos büszkeséggel — nem nyirta orosz ember az orosz czár haját, hanem francia.

Részletesen elbeszélte ezután Maullé, hogy a három legutóbbi orosz czár miként viselkedett a hajnyírásnál. II. Sándor nagyon rendszerető, pontos ember volt. Minden második vasárnap délelőttjén rábizta fejét a borbélyára.

A borzalmas merénylet előtt nyolcz nappal vágta le utoljára a haját — sóhajtott Maullé fájdalommal.

Rendkívül pontatlan és szeszélyes ember volt III. Sándor. Amugy hirtelenében, ahogy éppen eszébe jutott, határozta el magát rendszerint a hajnyírásra. Miután azonban nagyon jó természetű ember volt, mindig úgy intézte, hogy Maullé ne sokat szenvedjen az ő szeszélyessége miatt. Egyik estén úgy 10 óra tájban jutott eszébe,

hogy megborotváltatja magát. Nyomban egy generálist küldött Maulléhoz — ilyen sürgős esetekben rendszerint generálist kell küldeni — a következő üzenettel:

— A czár borotválkozni óhajt, még pedig rögtön, de hogy Maullé ur ne zavartassék éjjeli nyugalmában, egy segéd is jöhet.

Maullét az ilyen szeretetreméltó gyöngédség rendesen oly mélyen meghatotta, hogy maga ment, ami nem kis dolog, mert a derék hajművész nem szívesen mozdult el hazulról este 10 órakor.

A borotválkozás alatt III. Sándor czár csaknem folyton beszélt. És pedig legtöbbit Franciaországról s főképp Gambettáról, akit rendkívül csodált. A társalgás ilyenkor olyan fesztelen volt, hogy Maullé gyakran kérdés nélkül beszólt s a czár a magas politika kérdéseire terelte. A czárné maga is igen sokszor részt vett ezeken a tanulmányos beszélgetéseken, a melyeket Figaróval folytattak. Egy napon, amikor újra a szédületesen magas politikáról folyt a szó, a czárné egyszerre azt kérdezte:

Építkezők és háztulajdonosok figyelmébe!

Iroda: Csapó-utca 51. szám.

BICZÓ GYULA, építő és cserépfedő mester.

Ajánlom magamat, s kérem szives pártfogásukat teljes tisztelettel:

zésére bocsátott s amelyet még a katonai költségeknél oly bőkezű pénzügyminiszter sem ellemezhetett.

Az eddigi eszközök távolról sem elegendők a kisiparosság megmentésére. Az állam most ugyan egy millió koronát fordít ipari szakiskolákra, de végzetesen rossz gazdálkodás az, hogy egyfeől nagy kiadásokkal nevel az iskoláiban művelt iparosokat, másfeől pedig eleézi, hogy a kész iparosok idegen országok produktív elemeit szaporítsák, azaz hogy a nyomor elől kivándoroljanak.

A délvidéki kivándorló-kongresszusnak egyik főkötelessége kérni, hogy az állami költségvetésben lényegesen felemeljék azokat a hiteleket, amelyek a kisipar támogatására szorulnak. Kereszenek a tanácskozók módokat és eszközöket az orvoslásra. Annál könnyebb az, mert hiszen a kisiparosság helyzetének javítására alkalmas akció-tervről két évtized óta kötelekre menő fölterjesztések vannak a kormány előtt és a könyvek, füzetek, kamarai jelentések egész sora tárgyalja a kivánságokat, amelyeknek sorról-sorra való teljesítése által biztosítható az ország több száz-ezer iparosának jobb sorsa és elhárítható az egyre terjedő, veszedelmes kivándorló-mozgalom.

— Mondja csak, Maullé, micsoda párt hoz is tartozik maga tulajdonképpen?

A czár erre hátrafordult s szinte szigoruan mondta:

— Azt nem kell megmondania neked! Ha azonban mindenáron tudni akarod, majd megmondom én: Maullé ur jó republikánus és nekem barátom!

II. Miklós, a most uralkodó czár ez időben még nagyon fiatal volt. Maullé volt az első, aki a fejét megmosta és levágta a haját, azelőtt maga a czárnéanya gondoskodott erről. Miklós nagyon vigkedvű fiú volt s a jó Maullé-t gyakran megtréfálta. Engesztelésül egy pár remek manzsettagombot ajándékozott a borbélynak, amikor az Szt.-Pétervárról eltávozott III. Sándor czár is gyönyörű, értékes ajándékokkal halmozta el kedves emberét. A mikor elbucszott tőle, akkor történt először hogy nem ingujjban jelent meg előtte, hanem tábornoki egyenruhában.

— Hivatalosan akarok elbucszni öntől, — így szólt — s nem borbélynak, hanem a barátoknak mondom: Isten veled!

Maullé mélyen meg volt indulva s még ma is hálás meghatottsággal gondol a tábornoki uniformisra. A czári kegy különben azóta is gyakorta nyilvánult iránta.

Ami az orvoslás részleteit illeti, közülök a kivételre legalkalmasabbaknak tartjuk a Kubinyi Zsigmond kollegának, szegedi kamarai titkár javaslatát, melyeknek ez a tartalma:

Mondja ki a kongresszus, hogy szükségesnek tartja: 1. a nagyarányú gyáripar fejlesztést és azt, hogy a létesülő nagy iparvállalatok *osztassanak el* megfelelő tervszerűséggel és az illető termelési igényeihez viszonyaihoz és előfeltételeihez képest a vidékre is, a hol avatott és olcsó munkakerő áll rendelkezésre. 2. Szükségesnek tartja a *kézműiparosok* évtizedek óta hangsúlyoztatott kivánságának *sürgős teljesítését*, az ipartörvény revízióját, az iparosok általános testületi szervezetének létesítését, a vásárügy és házalási ügy törvényes rendezését, továbbá azt, hogy a kisipar támogatására szolgáló állami költségvetési fedezet lényeges fölemelésével nagyobb mértékben segítessenek az iparosok termelő szövetezetei és hogy a kisiparosokat közös műhelyekkel, vagy a hol az meg nem oldható, közösen használható munkagépekkel támogatassák és biztosítsák nekik az állami és katonai szállítások azon czikkeit, melyeket versenyképesen előállíthatnak. 3. Szükségesnek tartja a kézműiparosok *szövetkezeti árucarnokainak* az indokolásában kifejtett módon való erőteljes támogatását. 4. Szükségesnek tartja a *házi- és népiparok oktatását, fejlesztését és ez iparok készítményeinek állandó, rendszeres értékesítését*. 5. Sürgősnek tartja az *adóreform* mielőbbi megvalósítását, a *létminimumra szolgáló kereset teljes adómentességének* törvénybe iktatásával.

A kuliszák mágü!

— Fővárosi munkatársunktól. —

A Wahrmann-ügy.

A hét szenzációja volt a Wahrmann Harnoncourt-féle párbaj. Azaz, hogy az a párbaj lett volna a nagyobb zenzáció, a melyik meg nem történt: a francia trónkövetelő Bourbon kir. hercegnak párbaja Wahrmannal. Ennek a párbajnak a lehetősége nagy izgalmat keltett Párisban a Bourbonisták között. Két márkisietve utazott Budapestre, hogy közbe vessék magukat a segédeknel.

— Uraim! Az ég szerelmére gondolkodjék meg, mi történik, ha a herceget baj éri, nem engedhetjük meg ezt a párbajt.

— De Wahrmann segédei makacsokdaktak, különösen Andreánszky Jenő kötötte magát, ámbátor Papp Géza magasabb politikai érdek szempontjából kapacitálta Wahrmann segédeit kibékülésre.

— Százerek érdeke van a herceg személyéhez kapcsolva, uraim, — hangoztaták a francziák és Harnoncourt segédei, míg végre Wahrmannék is beadták a derakukat. Csak Andreánszky dohogott magában, mert neki nem tetszett a békés elintézés. Ő Harnoncourttól is három zori golyóváltás és 20 lépés távolságot követelt.

— Ha igazi urak egymás közt diskurálnak, jól gondolják meg, hogy egymásnak mit mondanak, ha pedig valamit kimondtak, azért álljanak helyt komolyan.

— Jó szerencse, hogy nem valamennyi segéd ilyen szigorú, mert komolyabb baj is történhetett volna ebből a bolond beszédből.

Mint Mátyás király.

Mátyás királyra emlékeztető esemény történt a minap egyik alföldi faluban. Mi-

ként egykor a nagy király kapát ragadott és utána és vele a diszruhás főurak mind, azonképen történt Torontálmegyében. Lovrinban urak mulattak együtt, vigan bujdosott a pohár.

A társaságban volt egy lovrii földbirtokos is, a ki erősen kardoskodott a mellett, hogy az uri nép mind puha, a teste petyhüdt s kaszálás, kapálás mellől fél óra alatt kidőlne. Heten azonban ezt határozottan tagadásba vették s a mint a vita fejlődött, ősi szokás szerint, fogadás lett a vége.

— Nohát, mondotta a földbirtokos, két hold földem termését nektek adom, ha két nap alatt lekaszáljátok és keresztbe rakjátok.

— Mi meg felajánlunk 10-10 forintot, volt a két ur válasza, ha a kitűzött időben a munkát rendbe be nem végezzük.

Másnap hajnalban a földbirtokos aratói nagy csodálkozással látták, hogy hététtel megszaporodtak s a jövevények községbeli urak, a kiket a paraszti gunyájukban is felismertek, kaszával a vállukon.

— No, az urak megbolondultak — volt az általános vélemény.

Ott volt a földbirtokos is velük.

— Urak — szólt a hét kaszás urhoz — ez itten kerek két hold buza. Csak gyorsan a munkára, mert az idő mulik s nem lesztek készen a kaszálással — fejezte be szavait mosolyogva.

A hét ur erre kellő komolysággal elhelyezkedett a vetésben s ugyancsak szorgalmasan kezdtek vágni a rendet s még az alkony le sem szállott, már is egy hold buza hevert szép rendben kővébe rakva. Kifáradtak ugyan mód felett, úgy, hogy még az ágyba is szinte úgy kellett belerakni őket, hogy kipihenjék a kemény munkát. De már másnap hajnalban pontosan ujra megjelentek s folytatták a munkát. Annaira bejötték ekkorra már a kaszálásba, hogy kora délutánra befejezték a másik hold buzavetés aratását.

A fogadást tehát fényesen megnyerték, igaz ugyan, hogy a hét ur nem győzi azóta egymást „restitutiona fluid“-dal kengetni.

Az igazán verejtékkel keresett buza árát egy Kossuth-emléktábla felállítására fogják adni, amelyet Lovrinban, szeptember 19-ikén tartandó Kossuth-ünnepen lepleznek le.

VIDÉK.

Bankógyártók.

— Saját tudósítónktól. —

Érdekes felfedezésre jutott a mult pénteken — mint nekünk írják — az almá-i csendőrzárór. Varga Bálint és Nyesi Imre csendőrök Hidas és Kürt között portyáztak, a mikor az országuton Varga csendőrt hirtelen rosszullét fogta el, úgy, hogy képtelen volt tovább menni. Társa leültette egy fa alá s ott vártak egy ideig. Eközben arra hajtott Szukop György hidas lakos. Nyesi csendőr megállította a kocsit s kérte Szukopot, hogy vigye be őket a legközelebb eső Kürt községbe.

Szukop eleinte vonakodott a felszólításnak eleget tenni, de a csendőr erélyes fellépése folytán mégis engedett a kivánságnak s a két csendőr felült a szénával megrakott kocsira. Szukop hajtás közben folyton hátra tegingetett, a mi gyanut keltett Nyesi csendőrből, a ki menet közben észrevette, hogy a széna alatt valami kemény tárgy van. A mint Kürtre értek és a beteg csendőr leszállt, a kocsit rögtön átkutatták és a széna alatt egy zsákot talál-

tak, a melyben két kótábla, egyiken egy tiz, a másikon egy ötkoronás bankjegy lenyomat volt, továbbá czinklemezeket és festéket találtak a zsákban. Szukop ekkor bevallotta, hogy Almásra akarta vinni a követ Birkás Bálinthoz, a kinek azokat Hidasról Cseke János küldi, kinek Birkás a sógora.

A csendőrség még aznap kiment Hidasra s a nyomozásnak az lett az eredménye, hogy Hidason Cseke Jánost, Valentin Gábort, Szemők pált és Otott Imre jómódu gazdákat pénzhamisításért letartóztattak. A nyomozás tovább folyik s előreláthatólag még több letartóztatás lesz, mert igen sok jómódu parasztember van bele keverve a dologba. A csendőrök nagymennyiségű hamisítványt találtak

A mikor az előljáróság mulat.

Véres mulatság volt — mint nekünk írják — a mult csütörtökön Kethely községében, melyből kifolyólag az előljáróság négy tagját a csendőrség letartóztatta. Csipkés Kajetán községi bíró névnapja lévén, a községi esküdt urak és a pénztárnok a községében üdvözölték a bírót, a ki erre az alkalomra nem lévén elkészülve, a jókívánatok elismeréséhez szükséges italok árát, a mit a községéhez szállítottak, egyelőre a községi pénztárból fedezte. A sok jó ital azoban annyira fejébe szállt a gratulálóknak, meg az ünnepeltnek is, hogy délután már verekedésre került a dolog és Lékán György és Mihelyes József községi esküdteteket olyan alaposan elverték, hogy úgy kellett őket hazaszállítani a községéből. A megvert Lékán fia rögtön kocsihoz ült és behajtatott a járás székhelyére a járásorvosért, a kinek elmondta a fia szomorú esetét. Kirch Lipót járási orvos erről rögtön értesítette a főszolgabíró, a ki nem lévén rest, kocsihoz ült az orvossal s kihajtatott Kethelyre, hol az előljáróságnak néhány tagját, a bírót, Beskó Antal pénztárnokot, Lipmann Elek végrehajtót és Poczán Imre esküdtet még ott találta tökrészezen, a pénztár ajtó pedig nyitva volt. A főszolgabíró rögtön rovincsolt s miután a hiányt konstataálta, a jelenlétakat a csendőrséggel letartóztatta. — A két megvert esküdt sérülése életveszélyes.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Petróné a királyi táblán.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, aug. 11.

Petró Gynláné, a rablógyilkos asszony, a kegyetlen gyilkosságát követő napon délelőtt — mint annak idején megirtuk — a törvényszéknél egy kendőnek eltulajdonítása ügyében tárgyalása volt, a melyen azonban felmentették bizonyítékok hiányában. A panaszos fellebbezett és az ügy szombaton került a kir. tábla elé, a mely az elsőfoku bíróság ítéletét helybenhagyta.

Még mindenkinek élénk emlékezetében lesz, hogy Petróné mult hó 2-án délelőtt a törvényszéki tárgyaláson azzal volt vádolva, hogy egy kendőt lopott egy gyümölcsáros asszonytól, a ki azért beperelte.

A tárgyalás előtt a folyosón az emberek beszélgettek arról a rémes gyilkosságról, a melynek tetteséről akkor a rendőrség még nem tudott semmit sem.

Petróné ekkor tette azon emlékezetes kijelentését:

— Szíjjt kellett volna vágni annak hátából, a ki azt a gyilkosságot elvette.

Persze, akkor senkinek még sejtelmese volt arról, hogy ő a gyilkos, a ki

ilyen nagy felháborodást tanusított az esetről.

Közvetlenül a törvényszéki tárgyalás után fogták el Petrónét, a kiről a házbeliiek a kendőlopás ismeretes története után mindent elhittek.

Felmentett vádlottak.

— Törvényszéki főtárgyalás. —

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, augusztus 11.

A debreczeni kir. törvényszék igen érdekes ügyben tartott tegnap főtárgyalást. A törvényszék elnöke, dr. Oláh Miklós volt, szavazóbírák Szoboszlai Sándor és ifjabb Jákó Sándor. A vádhatóságot Horváth István ügyész helyettes képviselte.

A vádlottak padján Weinberger Vilmos karczagi vendéglős és volt pinczéje Ettinger Miksa ültek. A panaszos jóarczu vidéki atyafi, Kapura János, a ki pergő nyelvvvel mondja el a vádat.

Tavaly ilyenkor, augusztus 9-én, eladott Kapura a debreczeni vásáron ötven ürit hatszáz koronáért. A pénzzel zsebében kiment a vasuti állomáshoz, hogy este hazautazzék. A harmadosztályú váróteremben leült s mivel nagyon unta magát, inni kezdett. A bor jókedvet hozott, Kapura virtuskodni kezdett s büszkén rázta ki tárczájából a ropogós bankókat.

— Van itt pénz, — kiabálta. Kifizetem az egész vendéglőt.

Kapurához közel ültek Weinberger Vilmos, a felesége és Ettinger, a pinczér. Ezek csak nézték, hogy mint ázik el lassanként a duhaj ember. Kapura megkérte őket, hogy vezessék valami szállásra, mert ő ilyen állapotban nem tud hazamenni. — Weinbergerék felkászolódtak és karonfogva Kapurát, elvitték a Vogel-féle vendéglőbe, hol rövid ideig maradtak csak, aztán visszamentek az állomáshoz s este elutaztak Karczagra.

Kapurának zsebéből ezalatt, hogy-hogy nem, szárnyra keltek a csábító képű bankók s a szegény ember mindjárt Weinbergeréket gyausította a tett elkövetésével. Dobos rendőrbiztos még elutazásuk előtt kihallgatta őket s Weinbergernél talált is százhusz forintot. A rendőrség e gyanu alapján feljelentést tett Weinberger ellen, Ettingert pedig letartóztatta. Ettingert ugyanis országosan körözték sokáig, mert az olmtüzi rendőrség kiadatását kérte valami büne miatt.

A tegnapi főtárgyaláson dr. Weisz József védő a vádlottak ártatlanságát bizonyította. Igyekezett s sikerült meggyőznie a bíróságot arról, hogy bizonyítékok hiányában a sértett pusztá vallomása alapján nem lehet marasztaló ítéletet hozni. A törvényszék ily értelemben határozott és Weinbergeréket fölmentette a vád alól.

A kir. ügyész megnyugodott ez ítéletben, a sértett ellenben megelébbezte azt. Ettingert az ügyészség vizsgálati fogságban tartja addig, míg Ausztriába való kiadása iránt a miniszterium intézkedést tesz.

§ Ha nem jelentkezik,

meghalt! A magyar jogrendszernek egyik legérdekesebb része mindenestre az, mely a holtta nyilvánítási eljárást tárgyalja. Ha valaki bármi okból is eltűnik s hosszabb ideig nem ad életjelt magáról, akkor hozzátartozóik kérhetik az ő halottá nyilvánítását. A törvény el is rendeli ezt és hirdetményt tesz közre, amelyben felhívja az ismeretlen tartózkodású egyént, hogy egy

év leforgása alatt jelentkezék akár személyesen, akár levél útján, mert ellenesetben törvényesen meghaltnak. Ilyen hirdetményt bocsátott ki tegnap Hegedüs János debreczeni lakosra vonatkozólag a törvényszék. Hogy kik kérték a holtta nyilvánítást, azt tudni nem lehet, igen gyakran megesik, hogy az eltűntnek felesége ismét magára akarja venni Hymen rózsalánczait, de ezt csak akkor teheti meg, ha férje el költözik e világról, kéri uiának holtta nyilvánítását. Az asszonyka ilyenkor lázasan várja az év elteltét s naponta jár tudakozódni, vajjon jött-e életjel? Lehet, hogy már csak egy nap választja el attól, hogy régi ideáljái legyen, amikor megjön a törvényszékhez tengerentúlról egy levelezőlap s rajta ennyi írás: — Élek. N. N. Ez esetben vége az esztendőnek át szőtt, szövögetett álmoknak, az egy évi határidő e naptól újra kezdődik. Szóval a törvény nem engedi, hogy valaki olyan könnyen meghaljon.

§ Kivégzés Bécsben.

(Távirat.) Mint nekünk Bécsből táviratozzák, ott ma reggel hét órakor kivégezték Woboril Jánost, Keszler zsidóbarát gyilkosát. Midőn már a hóhér elvégezte munkáját és a pap imádkozott, a delikvens még mintegy tiz perczig rázta a lábát, a mi rettenetes látványt nyújtott.

§ Szebenyei József rabjága.

Szebenyei József kollegánk, kinek versköltete mult vasárnap hagyta el a nyomdát, ugyanezen napon kezdette meg kétnapos fogházbüntetésének leülését, melyet a pestvidéki törvényszék sajtó útján elkövetett becsületsértés miatt szabott ki rá. Szebenyei ma reggel szabadult.

§ Gondnokság.

B. Varga János 51 éves, hajduböszörményi napszámos hosszabb idő óta nehéz betegségben szenved. A szegény embert itt ápolják a debreczeni közkórházban. — Mivel családjának feuntartására s gyermekei nevelésére képtelen, a debreczeni törvényszék őt az 1877. 20-ik törvény alapján jogerős végzéssel gondnokság alá helyezte.

§ Egy rablóbanda kihallgatása.

Részletesen megirtuk annak idején, hogy a debreczeni csendőrség veszedelmes rablóbandát kerített kézre éppen akkor, a mikor a macsi határban néhány lovat akartak elkötni. E rablóbanda tagjai veszedelmes és hirhedt utonállók, a sátoralja-ujhelyi Trokár nevű cigánynemzetség ivadékai, a kik fenti gázságuk alkalmával fegyverrel állottak ellen a csendőröknek. A vizsgálati fogságban levő utonálló cigányokat tegnap hallgatta ki a vizsgálóbíró helyettes. Ügyüket legközelebb már tárgyalni is fogja a törvényszék.

SZÍNHÁZ.

Makó Lajos Orosházán. — A debreczeni színház igazgatója, Makó Lajos tegnap utazott el Orosházára, ahol e hó 14-én kezdődik az egy hónapos nyári szezon. Az igazgató szept. 17-ig nem is tér vissza Debreczenbe.

Színészvendégek Debreczenben. A vásári tarka és mozgalmas utcai életet még elevenebbé tette tegnap egy nagy csapat színész és színésznő, a kik Debreczenen keresztül utaztak új állomás-helyükre. Deák Péter szintársulatának tagjai voltak ezek, a kik fél napi itt tartózkodás után az esti személyvonattal utaztak el Budapest felé.

ÚJDONSÁGOK.

Czigányvilág Debreczenben.

Száz cigány csendőrszurony közt.

Debreczen, augusztus 12.

Tegnap délután hat órakor olyan látványosságban volt része a vásári publikumnak, a milyen talán Bukarestben a cigányok eme világvárosában sem adódik meg minden nap. Kilenczvenöt cigányt kísérték csendőrszuronyok közt a rendőrség bünygi osztályához. A debreczeni csendőrség fogdosta össze valamennyit.

Az országos vásárt valósággal ellepték most a cigányok. Hajdu-, Bihar- és Szabolcs vármegyék minden cigánya összejött a híres debreczeni szabadságra. Egyik lókereskedő, a másik marhakupecz, a harmadik bajcsár és valamennyien izgága, garázda népség. Lopnak, csalnak, a hol csak tehetik. Ezért jól teszi a csendőrség, ha eltolonczolja őket, mielőtt gazságra vetemednének.

Vasárnap este mintegy husz cigány óriási riadalmat keltett a vásártéri Schwarz-féle korcsmában. — Összeverték az egész korcsmát, butorokat, ablakokat szétörték. Tegnap reggel pedig a legfurfangosabb módon igyekeztek megcsalni és kifosztogatni a hiszékeny embereket. Mindez arra indította a csendőröket, hogy a cigányokat kihágás miatt letartóztassák.

Igen, ha ez oly könnyen ment volna. A Faraó-sarj, mikor csendőrszagot érzett, ész nélkül futott ki a vásárból. A csendőrök reggel nyolcz órától délutáni kettőig folytatták a hajsztát, a nyilt razziót, melynek eredményeképen kilenczvenöt cigányt hoztak be a rendőrség bünygi osztályához.

Egy század cigányság a világ legfegyelmetlenebb gárdája. A tömeg mindenütt kísérté a cigányokat, kiknek asszonyaik s rajkóik visítással obstruáltak. De mit használt mindez. A század hét társzekerrel s tizenöt lóval — egyet rabolt közülök a banda bevonult a szent-anna-utcai rendőrséghez.

Itt Végh h. főkapitány tartott szemlét a karaván fölött, melynek nagyrésze derecskei. Azt in kezdődtek az igazolások. Egyetlen egy tudta igazolni magát, egy nagyváradi cigány, aki — hallatlan — még adófizető polgár is. Különbösen becsületes lókereskedő.

A rendőrség börtöne a vásár alkalmából tele volt s a morékat a kapu alatt, meg az emeleti folyosókon kellett elhelyezni. Az éj folyamán valamennyiüket kihallgatta Orosz László fogalmazó. Reggel pedig a csendőrök vették őket pártfogásukba s kihajtották az egész karavánt a határra. A morék innen egy nem sikerült

estnek kellemetlen emlékével szédtek szét a szélrózsa minden irányába.

A cukrászleány tragédiája.

Az utolsó órák.

Debreczen, aug. 12.

Két héttel ezelőtt városzerte mély részvétet keltett az a megdöbbentő szerencsétlenség, a mely a Riesz-féle cukrászbolt elárusítóját — Mézes Mariskát érte. A boldogtalan fiatal leány, a kit szeretetre méltó modoráért — kedvességeért valóság-gal becézgetett Debreczen város ura publikuma, keztyűtisztítás közben benzinrobbanástól súlyos égési sebeket szenvedett. A szerencsétlenség után a köz-kórházban részesült első orvosi segélyben — másnapról kezdve pedig egyik jó ismerősének Péterfia-utcai lakásán ápolták.

A szerencsétlen kis leány, akit a sors olyan keményen sújtott nyolcz tiz napon át a gyógyulás útján volt. Kezelő orvosai remélték, hogy a fiatal fizikum legyőzi a szevedésekkel telt betegséget s dialmaskodik az elmúlson. Két nap óta azonban — mint az esti órákban értesülünk — ott suhog a halál sötét szárnya a nem rég még viruló, életvidám leány beteg ágya felett és nagyon kevés a remény, hogy életben marad. A súlyos természetű sebek komplikációkat okoztak s daczára az orvosi tudományoknak, a derék ismerősök gondos odaadó ápolásának, a szegény leány kinos haláltusát viv. Tegnap este már felvette az utolsó kenetet s lázas fövel, vívódó lélekkel, töredezett hangon rebegte a lelkész után az imádságot.

Kívánságára Kassán lakó nénjét táviratilag hívták betegágyához. Orvosai azonban azt sem tudják, vajon életben találja-e még.

Szomorú dokumentuma mindenesetre a véges emberi sorsnak a kis cukrászleány tragédiája. A piros rózsza — fehér halott lesz — ha csak a végzet kegyelmes nem lesz egy szelid, tisztalelkű kis leányhoz, a kinek elmúlása csakugyan nagy, megrázó tragédia lenne.

Ismét öngyilkosság.

Debreczen, augusztus 12.

A július havi öngyilkosságok sorozata mint a rendőri statisztika mutatja, augusztus hónapban is folytatódik. Hetenkint akad egy két szerencsétlen halandó, a ki bele-rohan a megsemmisülés sötét örvényébe.

Tegnap a Péterfia utcán, Vasvári Antal gazdálkodó házában történt öngyilkosság. Mig Vasváriék és a cselédszemélyzet a vásárban járt, az otthon maradt konyhai cseléd Mezei Mari, zsiros szóda oldatot ivott. Hét óra felé vették észre, a mikor már a kintől eltorzulva vergődött. A rendőrség részéről Szócs Lajos rendőrbiztos jelent meg az öngyilkosság színhelyén, orvos nélkül. Egyik kerületi orvost sem tudta előkeríteni. Egy óra hosszáig kinlódott a leány orvosi segítség nélkül, a mig aztán beszállították a köz-kórházba.

Kihallgatni nem lehetett, mert száját a szóda-oldat teljesen összeégette, úgy, hogy beszélni sem tud. Így öngyilkosságának okát sem lehetett megállapítani, mert a 21 éves öngyilkosjelölt nem hagyott hátra

levelet. Ha állapota ma jobbra nem fordul, a rendőrség ismételten megkísérli kihallgatását.

*** Az állategészségügyi körzetek felállítása.** Az állategészségügyi körzetek felállításának régóta vajdó kérdése interpelláció alakjában szóba került a tegnap tartott tanácsülésen, olyan értelemben, miért késik a körzetek felállítása, mikor a miniszteri jóváhagyás már oly régen leérkezett. Király Gyula tanácsnok nyomban megadta a választ, mely szerint a körzetek felállítása folyamatban van. A körzetek helye már ki van jelölve, minden körzetben most készítik a dögtereket s a jelző póznákat is készítik már, úgy hogy rövidesen teljesen elkészül, mikor is jelentést tesznek a miniszternek a körzetek életbeléptetéséről.

*** Személyi hírek.** Márk Endre, az ügyvédi kamara elnöke hat heti külföldi tartózkodásáról tegnap hazaérkezett s átvette hivatalainak vezetését. — Kernhoffner József, az Osztrák-Magyar Bank debreczeni fiókjának igazgatója tegnap hazaérkezett nyári szabadságáról.

*** A kamara ünnepe és a város.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara a mint azt lapunkban jeleztük, szeptember 17-én tartja székház-avató ünnepét — ugyancsak ekkor nyitja meg iparmuzeumát. A fényes ünnepségre most küldték szét a meghívókat. Tegnap kapta azt meg a városi tanács is — a mely egyik közlelbi ülésén fog határozni a képviseltes felett.

*** Ülés a vármegyeházán.** Hajdu-vármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt 9 órakor Rásó Gyula kir. tan. alispán elnöklésével rendes havi ülést tart, a melyen a szakelőadók teszik meg jelentéseiket. Az elnöklő alispán Puky Gyula főispánt helyettesíti, a ki tegnap ismét visszutazott családjához Dobelbaadba.

*** Debreczen díja az atletikai versenyen.** A debreczeni torna- és kerékpáros-egylet szeptember 7-én és 8-án a nagyerdei sporttéren atletikai versenyt rendez. A verseny nemzetközi jellegű lesz s széles körben keltett már is érdeklődést. A rendezőbizottság tegnap azzal a kéressel fordult a városi tanácshoz, hogy a verseny jelentőségének emelésére Debreczen város is utalványozzon ki némi tiszteltdíjat. A tanács még nem határozott a kérelem felett.

*** Hírek az ipartestületből.** A tegnapi hirdetett békéltető-bizottsági ülést szerdán, e hó 13-án tartja meg a bizottság. Az ipartestület most terjesztette föl felügyelő-bizottságához a mult előljárásági ülés azon határozatát, mely az iskolamulasztások megszüntetését célzó intézkedésekkel foglalkozik. Az ipartestület iskolamulasztás miatt ez év folyamán százharminczét tanoncot törölt ki a lajstromból. A törültek egyrésze Debreczen területén szolgálatba többé nem mehet.

*** Rác Béla** bankirodája pénzkölcsönöket gyorsan kieszközöl a legolcsóbb kamatra, utólagos csekély díj mellett. Iroda Debreczen, Csapó-utca 12.

*** A polgármester szabadságon.**

A mai nappal kezdi meg Simonffy Imre polgármester 4 hétre terjedő szabadságidejét. A polgármester Olaszország kék ege alatt piheni ki gondterhes hivatalával járó fáradalmait. Mint értesülünk, menyé, özvegy Simonffy Béláné urhölgygel együtt Velenzét is meglátogatja körútjában.

*** Abdulláh Nedzsáti effendi**

Debreczenben. Nehány nap mulva érdekes ember érkezik Debreczenbe: Abdulláh Nedzsáti effendi, török császári testőrszázados, akinek ereiben magyar vér folyik. Édes atyját *Szarvassy Józsefnek* hívták, a ki végig küzdötte a szabadságharcot s a világsi katasztrófa után Kossuthal és Bessel Törökországba emigrált. A harmincznégy éves Abdulláh Nedzsáti, bár töröknek született, szívében őrzi a magyar hazát. Most is azért jön közénk, hogy tanuja legyen annak a nagy ünnepnek, a melyet országszerte rendeznek *Kossuth Lajos* századik születésnapján. *Nedzsáti* főképen a debreczeni *Kossuth-ünnep* hozza közénk. *Éljön, hogy végig nézze az ünnepélyt s hogy megkoszorúzza a honvédsirokat, meri édes atyja részt vett a debreczeni csatában is.* Abdulláh Nedzsáti effendi kétszázkorona értékű koszorút rendelt a honvédsirokra. A debreczeni ünnepség után visszatér Konstantinápolyba.

*** A mai tanácsülés.** Ma délelőtt 10 órakor ismét megkezdettek a régóta elmaradt keddi tanácsülések *Komlóssy Arthur* főjegyző elnöklete alatt, melyeken sürgős folyó ügyek fognak tárgyalatni.

*** A városok zárszámadásai.**

Széll Kálmán belügyminiszter szigorú hangu rendeletet intézett a törvényhatósági városokhoz — így *Debreczenhez* is. Határozottan utasította a városok közönségét, hogy a zárszámadások a következő év tavaszán mulhatatlanul felküldendők. Eddig ugyanis a költségek elszámolásának hivatalos kimutatását mindig későn kapta meg a belügyminiszter — ezért vált sürgőssé intézkedése.

*** Felülfizetések az asztalos ifjak működvelő előadásán.** A debreczeni asztalos ifjuság által folyó hó 2-dikán rendezett működvelő előadásán, a felülfizetők névsorát, hálás köszönetünkkel együtt a következőkben nyugtázzuk: Ács Imre 6 korona. Bálint József 6 korona. Bodnár József 6 korona. Bányai Gábor 4 korona. Balla Lajos 6 korona. Balogh Imre 6 korona. Bacskó Mihály 2 korona. Boodogh Gyula 2 korona. Borsi Sándor 2 korona. Dávidházy Kálmán 4 korona. Dávid Jakab 5 korona. Dinnyés Gyula 10 korona. Fuchsz János 8 korona. Fuchsz H. Imre 1 korona. Folticska Lajos 1 korona, 60 fillér. Kocsis Imre 8 korona. Kabi György 5 korona. Kálmándy István 5 korona. Kohn Emil 3 korona. Kaszanyicky Endre 2 korona. Liptai József 4 korona. Linkó János 4 korona. Náday Rezső 4 korona. Neuman Lajos 40 fillér. Öhm Emil 4 korona. Kálmándy István 5 korona. Jancsó testvér-k 8 korona. Lamberger Ignác 6 korona. Paulay Gyula 4 korona. Erdődy Lilla urnő 4 korona. Szabó István 2 korona. Sümegi Béla 2 korona. Szabó István 10 korona. Tóth István 4 korona. Uhlman Károly 5 korona. Wibirál János 10 korona. Vági Izsó 2 korona. Waha Tibor 1 korona. Zöld László 4 korona. Gelléri Emil 4 korona. A rendezőség nevében: *Wojta Géza* ifjusági elnök.

*** A polgári iskola tanulói.** A polgári iskolába való felvételre eddig mintegy nyolcvan jelentkeztek. A beiratkozás csak szeptember elején lesz, a mikor e szám előreláthatólag legalább is megkétszereződik s így csaknem bizonyos, hogy a Kereskedő Társulat paralell osztályokat létesít. Az új tanárok már kézhez kapják megválasztási okmányukat.

*** A kereskedelemügyi miniszter a nőegyletnek.** A debreczeni jótékony nőegylet ez év elején, mikor a Stefánia-árvaházba bevezette a szövészetet, s a szövő-ipari tanfolyamot megnyitotta, ígéretet nyert a kereskedelemügyi minisztertől, hogy hat szövészetet és egy ugynevezett vetélő-gépet kap használatra. A miniszter most arról értesítette a nőegyletet, hogy ezek a szövészetek *Késmárkon* átvethetők. Az átvétellel a nőegylet *Koncz Ákos* tb. tanácsnokot, a nőegylet titkárát bízta meg, aki a közeli napokban *Késmárkra* utazik.

*** Debreczeniek Bártfán.** A bártfai fürdőélet dandárja most folyik. A fürdővendégek közt igen sok a debreczeni, kik tevékeny részt vesznek azokban az irodalmi, művészeti mozgalmakban, melyek felélénkítik a szezon. Tegnap a bártfai tüzkárosultak és az ott felállítandó *Erzsébet-szobor* javára hangverseny volt *Bártfán*. A hangversenyen *Füredi Samu*, a debreczeni zeneakadémia tanára óriási hatást keltett művészi gordonka-játékával. — A *Bártfafürdő* című, időszaki lap egyik szerkesztője ifj. *Rácz Lajos*, munkatársai sorában is sok a debreczeni. — *Bártfán* van most *Shiratori Kura-Khici*, a japán tudós is, kit szintén sok kedves emlék fűz Debreczenhez.

*** Kifosztott gazdálkodó.**

Az országos vásár folyamán tegnap olyan furfangos lopás történt, minőre alig van példa a bűnkronikák statisztikájában. *Dobi István* balmazújvárosi gazdálkodó a vásárból hazajövet pénzét olvassgatta. Kilencvenöt forint volt nála. Mikor a hatvanutczai temetőt elhagyta, elérte egy uriasan öltözött ember, a ki gyorsan haladva, kiejtette zsebéből a pénztárcáját. Gyorsan oda-került egy másik alak is, a ki fölkapta a tárczát és odaszólt *Dobinak*, hogy osztozkodnának meg a lopott pénzen. *Dobi* belement a dologba s mindketten beszaladtak a temetőbe, hol kíváncsian kezdték vizsgálni a tárcza tartalmát. E közben odaérkezett a harmadik alak is, a ki elvesztette a pénzét. A károsult egyenesen *Dobihoz* szaladt s zsebéből kezdte kutatni, hogy nincs-e nála az eltűnt pénz? Megnézte a *Dobi* tárczáját, de nem ez lévén az övé, reménytelenül ment el. Ekkor osztozkodni akartak az ottmaradtak, de az elveszett erszényben csak papirdarabok voltak. Elváltak egymástól, *Dobi* korcsmába ment s ivott, mikor fizetni akart, akkor vette észre, hogy a pénz eltűnt tárczájából. A két alak furfangos zsebtolvaj volt, kik ilyen furfangos módon fosztották ki a szegény gazdálkodót.

*** Lovass és Kosarka** női divat-és rövidáruüzletében (*Piacz, Bika* mellett) egy jó családból való fiu tanulónak és egy pénztárosnő, a ki a könyvelésben is jártas azonnal felvétetik.

*** Szabadságról.** A nagy nyári vakáció végét járja. A faluzó, fürdőző és nyaraló birák is jönnek, szállingóznak haza, hogy a bűnösökön érvényt szerezzenek a rideg paragrafusoknak. Tegnap *Kolbenhayer Kálmán* törvényszéki bíró érkezett haza négy heti szabadságáról.

*** Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debreczenben: Nagy *Erzsébet* ev. ref. 4 hónapos, *Csanak András* ev. ref. 84 éves kishirtokos, özv. *Szegedi Józsefné* ev. ref. 79 éves, *Kovács Imre* ev. ref. 64 éves.

FAVIRATOK.

Körber Rátóton.

Rátót, augusztus 11. Dr. *Körber Ernő* osztrák miniszterelnök ma este *Széll Kálmán* látogatására *Rátóra* érkezik. Az osztrák kormányelnök holnap estig lesz a magyar miniszterelnök vendége. *Széll Kálmán* miniszterelnökön kívül a magyar kormány tagjai közül ez idő szerint senki más nem tartózkodik *Rátóton*.

Pusztító gleoser.

Pétevár, augusztus 11. Mint *Vladikavkazskból* jelentik, *Szanib* község mellett a *Genoldon-völgyön* átvezető utat egy előrecsuszott gleoser elpusztította és a község lakóit minden oldalról elzárta. A kerületi főnök jelenti, hogy több község nagy veszélyben forog.

Edvard király ajándéka Angliának.

London, augusztus 11. *Edvard* király *Balfour* miniszterelnökhöz levelet intézett, a melyben értesíti, hogy *Osbornhouse-t*, *Viktória* királyné magánlakosztályainak kivételével a nemzetnek ajándékozza. Reméli, hogy nemzeti célokra fog szolgálni és a hadsereg és a tengerészet tisztjeinek üdülőhelyéül fogják használni.

A spanyol király.

Oviedo, augusztus 11. A király könnyebb meghülése miatt lemondott a *lugonesi* gyár meglátogatásáról. Mindazonáltal fogadta a tartomány képviselőit, szenátorait, városi képviselőit és 360 polgármesterét, a kik lelkes ovációkban részesítették.

HIREK.

Éjjeli posta.

Magyarellenes botrány Lipik-fürdőn.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A horvátországi *Lipiken*, a melynek fürdővendégei nagyobbrészt magyarok, szombaton este felháborító botrányt rendezett egy sereg horvát az ott üdülő magyarok ellen. A magyar zászlót meggyalázták.

A fűrdőigazgatóság németnyelvű plakátou hirdette a jótékony célra rendezendő lampionos felvonulást, egybe kötve társasvacsorával. A menetben mindenki résztvehetett; csatlakozott hozzá a horvát ifjuság is egy pap vezérlete alatt. Alig indult el a menet, a horvát suhancok az egész utvonalon: *Abcsuj magyarok! Éljen Horvátország!* kiáltásokkal kísérték a menetet, míg csak a magyarok be nem vonultak az étermekbe. Ekkor a horvátok megrohanták a diszsátoron elhelyezett magyar zászlót, letépték, bemoc-kolták és elégették, miközben *Zsivió Jellasics! Perekat Kossuth!* s más durvaságot kiabáltak. Hosszas zajongás után végre szétoszlottak.

Hir szerint a tüntetés elő volt készítve. Az ifjak köveket és késeket szorongottak egész este zsebeikben, hogy az esetleges közbelépőket leüthessék. Erre azonban nem került sor, mert a magyarok nem adtak alkalmat. Mint értesülünk, a tüntetők vezére a Lipik melletti Cságlics község papja és egy fűrdővendég. A botrány este 10 óráig tartott el.

× Inozédy László meghalt.

(Éjjeli express tudósítás.) Inozédy László halála szomorú megilletődést kelt különösen írói és újságírói körökben. Az elhúyt költő és publicista temetése iránt a „Budapesti Újságírók Egyesülete” intézkedik. A fővárosi tanácstól diszsihelyet kértek a kerepesi-uti temetőben, a melyet okvetlenül megadnak a kiváló írónak és költőnek, a ki a Petőfi-társaság tagja volt. Temetése kedden délután négy órakor lesz a Nap-utca 14. számú gyászháztól.

× **A belga királyné állapota.** (Éjjeli express tudósítás.) Spaaból táviratozzák: A királynét kezelő orvos kijelentette, hogy váratlan és jelentékeny javulást konstataált a királyné állapotában és hogy közvetlen aggodalomra nincsen ok.

× **Körözött sikkasztók.** (Éjjeli express tudósítás.) A budapesti főkapitányság táviratot kapott ma a hamburgi rendőrségtől, a mely közli, hogy Maack Frigyes és Molter Ottó az Észak-németországi banktól tizenhatezer márkát sikkasztottak s megszöktek. A rendőrség megtette a szokásos intézkedéseket, hogy elfoghassák őket, ha esetleg ide jönnek.

× **A Humbertné versenytársa.** (Éjjeli express tudósítás.) Humbertnének versenytársa akadt Whacker Wright urban, a „London and Globe Companó” volt vezérigazgatójában, a ki a mások millióinak eltüntetéséhez még jobban értett, mint Humbertné. Wright mintegy három év előtt a fenti név alatt bankot alapított és az igazgatóságba jőnevű angol arisztokratákat nyert meg, a kik az üzlethez nem igen értettek és így Wright maga, ugyszólván ellenőrzés nélkül vezette az ügyeket. A befizetett két millió font sterling tőkét (mintegy 50 millió korona) három hónap

alatt elspekulálta és midőn már az intézet teljesen csődben volt, még mindig háromnegyed millió font tiszta nyereséget mutatott ki a részvényeseknek. Hogy a katasztrófát meggátolja, a legkockázottabb spekulációba bocsátkozott, melyeknek körét úgy kiterjesztette, hogy 42 társaságot rántott bele mintegy 500 millió koronával. Ez a sok pénz mind elveszett és a legszebb a dologban az, hogy a károsultak eddig még azt sem tudták elérni, hogy Wrigthot letartóztassák.

× **Vasuti baleset.** (Éjjeli express tudósítás.) Mézieresből táviratozzák, hogy Signy le Petit mellett vasuti baleset történt, melynél 14 ember sebesült meg. Ezek a vasuti műhely munkásai közül valók, a kik Lillébe igyekeztek egy nyári mulatságra.

Garnault kísérlete. (Éjjeli express tudósítás.) Párisból táviratozzák: A Figaró intervjut közöl Nocassal, az ovostudományi akadémia tagjával, a ki azt mondta, hogy ő meg van győződve a marha-gümőkórnak az emberre való átvihetőségéről. Azt hiszi azonban, hogy Garnault kísérlete semmit sem fog bizonyítani, mert Hock az ingésítő útján és nem a beoltás útján való átvihetőségről beszélt és Garnaultnak e szerint egy tuberkolózisban szenvedő tehén tejét kellett volna meginnia, nem pedig magát beoltatnia. Ezenkívül előbb tudnia kellett volna, vajjon nem szenvedett-e már a kísérlet előtt is tuberkolózisban.

× **Öngyilkos író.** (Éjjeli express tudósítás.) Bécsből jelenti tudósítónk, hogy dr. Hahn Richárd író az éjjel öngyilkos lett. Az életunt ember opiummal megmérgezte magát és ma reggel halva találták ágyában. Valószínű, hogy tettét önkivületi állapotban követte el, minthogy az utóbbi időben nagyfokú idegességben szenvedett.

CSARNOK.

A tűspróba.

Regény.

(Folytatás.)

Jól tudom én kedves doktorom, saját tapasztalás után, hogy a fiatal emberek, gyakran önnön hájajukon kívül, pénzzavarba jöhetnek. E tekintetben bizonyos vagyok, hogy ön, nem saját hibája miatt jött ily kellemetlen helyzetbe. De ne csüggedjen e miatt, majd jobban mennek a dolgok később és ön még nevet is vihat ki magának. Ön még fiatal s előtte áll a világ.

Azzal az erélyvel, tehetséggel és élet bölcsességgel, melyet önben feltételezek, ez akadályokon rövid idő alatt áttör. Csak ki vele bátran doktor, mennyi pénzre van önnek szüksége s ne okozzon önnek lelki-furdalásokat, hogy tölem veszen kölesönt.

Kedves jó kapitányom, szolt Reginald elérzékenyedve, e viszonylagosan idegen férfi szivességén én csak alig találhatok szavakat annak kifejezésére, mily hálás érzület kél szivemben önnek jószákos ajánlata folytán. Azonban örömmel tudhatom önrel, hogy sorsom reggel óta jobb fordulatot vett, melynek következtében szives segélyajánlatát igénybe vennem felesleges.

Ezzel, röviden közlél Reginald a jó szivű kapitánynyal, hogy már állomáshoz jutott, mint szintén azt is, hogy Lionell őt kölcsön pénzzel ellátta. A százados szivé-

lyesen megrázta a fiatal orvos kezét és sok szerencsét kívánt neki új állomásához. Egyikök sem gyanítá, mily szenvedések és nagy veszélyeknek lesz még Reginald kitéve, mielőtt kitarító szorgalmának jutalmát arathatja. Csak egyetlen csucsát lebbentette volna föl az ifju ama fátyolának, melylyel a bölcs gondviselés jövőnkét szemünk előtt eltakarja. Reginald öröme szomorúsággá változik át, mert a remény is kihalt volna lelkéből.

Miután még egyszer ismételte Wilson kapitány szerencse kívánatát, visszavonult.

— Lám, lám! — mondogatta magában Reginald, — még ma reggel azt hittem, hogy egyetlen barátom sincs e világon! mily rövidlátók vagyunk, mi bolondok!

Epen oda akarta hagyni a társalgótermet, midőn Scratchem asszony belépett. Még gonoszabb kedélyben látszott lenni, mint reggel, s lkalmasint most is afelől igyekezett magát meggyőzni, hogy ő a világon az a nő, kivel legtöbb méltatlanság történik. Két csipőjére tette kezét és dühösen sipította:

— Hát már ismét visszatért Charlton orvos? Kétségkívül azzal a szándékkal, hogy nekem tartozását lefizesse? — tevé utánna gunyosan, mert azt nem is képzelte e pillanatban, hogy a fiatal ember leróvhassa tartozását.

— Igen Scratchemné asszony, — viszonzá Reginald nyugodtan, — most azzal a szándékkal jöttem, hogy kegyedet kifizessem.

Scratchemné asszony karjai oly hamar lesimultak csipőjéről, mintha valamely gépezet eszközölte volna azt; arca először a csodálkozás, majd a meghökkenés kifejezését ölté magára, mert amennyi sértő szót szerencsétlen kosztosára halmozott, most mindaz rögtön eszébe jutott. A másik pillanatban már édeskés mosolytól sugárzott arca s nyájasan dörzsölgette kezét.

— Ugy hiszem harminczhat dollárjával tartozom — szolt Reginald, miközben egy csomó bankjegyet rántott elő; Scratchemné szemeit annyira vonzá, mintha abban a baziliszk ereje tömörült volna.

— Utalványban vagy bankjegyben óhajtja kegyed az összeget.

Ily körülmények közt megbocsátható hiúság volt ez a fiatal orvos részéről.

— Ah Charlton orvos, ön nagyon kegyes, — viszonzá a nő éleskés hangon. Mindegy nekem, a mint önnek tetszik; egyébiránt, ha éppen óhajtja doktor, még várhatok én. Még ez áldott reggel mondtam Lassandra leányomnak, hogy azt szeretném, ha minden férfi oly derék ember lenne, mint Charlton orvos. Ő legutszeteletreméltóbb férfiu azok közt, a kiket csak ismertem. Jól tudom én, hogy ő nála pénzem biztos helyen van s nem törődöm vele, ha az egész éven át nem fizeti is a kosztpénzt.

Most óhajtánám rögtön kifizetni, Scratchemné asszonyság, — szolt Reginald, miközben a pénzt leszámolta. Ime itt van negyvenkét dollár. Hat dollárt a felmondási időért fizettem, mert én önnek házáat asszonnyom, holnap elhagyom.

— Oh én ugy hiszem, nem fogja ön azt tenni, viszonzá a nő elszomorodva, mert egy jól fizető kosztost elveszíteni sehogy sem volt innyére. Reményilem doktor, hogy ön mindazt, a mit önnek mondtam, nem vette oly nagyon zokon, kivált ha tudja, mily sok küzdelem, fáradtság, bosszuság és gonddal jár ily tápintézet fentartása. Elnéző lehetne ön irányomban azért, hogy néha rossz hangulatban voltam. Még ma is mondtam Lassandra leányomnak, hogy félek, talán olyanokat mondtam önnek, melyeket nem lett volna modanom szabad, de Lassandra azt mondta, hogy a doktor gentleman, ki nem róttá nekem bűnül fel, a mit

bosszúságomban mondtam, miután a háztartás oly sok bajt, gondot okoz.

En nekem holnap el kell hagynom e házat, válaszolt Reginald — még ha kétszerte jobban bánt volna is velem, mint Wilson kapitánynyal szokott, ez mit sem segítene, de én azt hiszem Seratchenné asszony, kegyednek még sem kellett volna velem, mint valami tolvajjal bánni, mivel esetleg néhány hétig a koszt pénzzel hátrányban maradtam. Egyébiránt ne is beszéljünk erről többet.

Seratchenné azonban még hosszú véd-beszédet tartott, s bizonyításul Cassandrával folytatott párbeszédéből többször idézgetett. De felesleges, hogy olvasóinkat efélékkel untassuk. Alig szükség említenünk, hogy a derék asszonyságnak nem sikerült Reginaldot visszatartani.

(Folyt. köv.)

Az őrangyal.

Írta: **Than Gyula.**

Folytatás

Lánczy Kálmán mosolyogva mondta el feltételeit. Mosolyogva, mintha ez a fordulat a legtermészetesebb dolog lenne.

— Nincs szavuk hozzá? — kérdezte kíváncsian rövid szünet után.

Bogáti Péterné felállott s határozott hangon csak annyit válaszolt.

Nincs!

— Amint jónak látja asszonyom — válaszolt az ügyvéd. — Én elmondtam feltételeimet. Alkudni nem fogok. Önökön áll elfogadják-e vagy sem.

— Nem fogadjuk el... Menjünk leányom.

— Megállj anyuskám. Még én akarok az ügyvéd úrtól egyet s mást megkérdezni.

— Parancsoljon kisasszony

— Ön azt mondta, hogy Bogáti Béla legfeljebb négy napig lehet életben.

— Ugy van.

— Egy nap már letelt.

— Igen, a tegnapi. A mai már a második nap.

— Holnapig tehát határoznunk kell.

— Még ma.

— Feltételeiből nem enged.

— Nem!

— Mért ragaszkodik ön ilyen feltételhez? Gondolja, hogy a történetek után boldog lehet mellettünk?

— Hiszem! Eleinte tudom, hogy hidegen, ridegen veszik. Később nem. A mi dolgunk lesz, hogy az önök szívét igazán megnyerjük. A legtöbb házasságot érdekből kötik s mégis boldogságteljes. Miért ne lehetne végeredményében ez is az, különösen akkor, a midőn mi, már tudniillik én és Pali végtelenül szeretjük önöket.

— Mondja ügyvéd ur! nem sokkal praktikusabb lenne, ha mi a vagyonunkból ajándékoznók meg önt szivességeért.

— Nem, kisasszony! Egyetlen ajándék csak a kezük lehet. Más feltételem nincs. Ezt megmondtam s ettől el nem állok.

— Semmi körülmények között?

— Semmi körülmények között.

— Akkor végeztünk, — szolt nyugodt elhatározással Jolán. — Ezt a feltételt mi nem fogadjhatjuk el.

— Amint parancsolják!

— Menjünk anyuskám.

A két nő néma köszöntéssel üdvözölte Lánczyt s távozott. Lánczy kikísérte őket s örömmel volt tele, mikor visszatért irodájába.

— Beszélhetek akármit, a diadal az enyém.

(Folyt. köv.)

Gépolaj, hengerolaj,
Tovoot gépkenő, kocsis kenőcs és szer-
szám kenő zsir

bámulatos olcsó árban kapható:

NEUMANN és WEISZ

festék-, lakk-, kenceze nagy kereskedésében.

Debreczen, Hatvan-u. 5. sz.

(Bignió ház.)

Előnyös kis bérlet.

Csapó-utca végén, a huszár-kaszárnya mellett tiz katasztrális holdnál nagyobb — tanyával, jó vizű kuttal ellátott terület bérbe adó. —

Kertészetre igen alkalmas. Felvilágosítást ad **Fejér Ferencz ügyvéd** Piac-u. városi bérház.

KLYTHIA PUDER

a bőr ápolásához, az arcszín szépítésére és finomítására. Legelegánsabb toilette-, bál- és szalonpuder, fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg elemezve és jónak véleményezve **Dr. Pohl J.** J. cs. és kir. professor által Bécsben. Elismerő levelek a legjobb köröktől minden adaghoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTIEB, cs. és kir. udvari toilette-szappanok és illatszerek gyára

— Bécsben. — Főraktár: Bécs, I. Wolzeille 3. —

Egy adag ára 1. frt 20 kr. Megküldés utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése mellett. — Kapható a legtöbb illatszerkereskedésben, droguériában és gyógyszerárban. Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárban.

MIHALOVITS J. gyógyszerára

A „Kigyó”-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arc, vagy rizsporral jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Crème a Harmat szappannal együtt használva az arczbőrt üdév, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól.

(Kapható 3 színben fehér, rózsaszín s crème színben) minta doboz Harmat pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor.

Ajánlja továbbá a következő arczporait:

BERLINI FETTPUDER (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 korona s 1 kor. 60 fillér.

VELUTIN POUDE (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.

Ártézi és szivattyús kutak furására

községek, gyárak, gazdaságok és magánosok részére, valamint saját készítményű szivattyúk előállítására és javítására jutányos feltételek mellett ajánlkozik

Guró Lőrincz

kutfuró-mester és vállalkozó, ki 16 év lefolyása alatt

220-nál több sikerült furt kutat létesített.

Megrendelések czímemre Debreczen Varga-utca 20-ik szám intézendők.

Új szénraktár

Tisztelt Háziasszony!

— Vasaláshoz legjobb a —

Retorta Bükkfaszén.

Elmaradnak a szén vasalás kellemetlen következményei. Nincs rossz levegő, főfájás és szédülés, mert a

Retorta Bükkfaszén

vegyi uton van minden az egészségre káros anyagtól megtisztítva. Száraz, minden szag-, gáz-, füst és láng fejlesztés nélkül ég.

Nem poros, mint az erdei eddig használt szén s így harmadával kevesebb elegendő, ugyan ahhoz a munkához.

Kapható:

Friedmann Józsefnél Piac-u. 26.

Főtűzsdé udvar.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolnak, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezni szellemes szép hölgygyel mely intelligens fiatal ember óhajt? Levelek „4 virág” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

„Gondviselő”-nek levél ment a kívánt helyre.

Képesített vinczellér, ki szak-képzettségét a kecskeméti vinczellériskolában nyerte, s kitűnő szolgálati bizonyítványokkal is rendelkezik, állást keres. Ajánlatok Szabó Bálinthoz. Hajduböszörmény Bodnár-utca 2110 szám alá intézendők.

Vinczellér nagy gyakorlattal bír, ki oklevelét a mónesi m. kir. vinczellériskolában szerezte, állást keres. Ajánlatokat e címmel kér: Czibere Gábor, Nádudvar 1494-ik szám.

Biczikli jó karban levő 70 koronáért eladó. Vigkedvü Mihály-utca 49. szám.

Két szobás udvari lakás mellékhelyiséggel eladó. Miklós-utca 34. sz.

9-és fél nyilas tanya föld eladó a Szepesen. Értekezhetni: Ajtó-utca 8.

Haszonbérbe keresek 400—500 holdig levő földet. Értekezhetni: Ajtó-utca 8.

1-a Portland és Román cement legolcsóbban beszerezhető **Fazekas Kálmán festék, zsiradék és petrolum** kereskedőnél Hatvan-utca 4. Tessék meggyőződni!

Steiner Jakab városi állatorvos lakik, Csapó-utca 13-ik sz. a. a mezőrendőr-kapitányság mellett.

Eladó, esetleg kiadó a Vendég-utca 4 sz. ház, (bolthelyiség). Értekezhetni a tulajdonossal, Aszódy Mórral, Rózsater.

Vas esztergályozást a legolcsóbban vállal Preizler Mór lakatos a törvényszék mellett.

Rövid új zongora eladó, Battyányi-u. 4 sz. megtekinthető d. e. 11. órától 5-ig délután.

Szepes-szombatra, vagy Szepes-Felkára egy debreczeni tizenegy éves kis leány helyett cserébe egy fiú keresetlik. Czim a kiadóhivatalban.

Ürmös-bor literje 30 krajczár a Szőlő-és bortermelő szövetkezetnél Simonffy-u 2. (uj bérház.)

Piacz-utca 31-ik számú házban egy bolt a hal-utczára úgy szinte-irodának is alkalmas két szobás udvari lakás mellék helyiségekkel együtt azonnal kiadó. Értekezhetni Mihálovits István's gyógyszerárában.

Kaszáló a Bánkon 16 hold eladó. Értekezhetni Mester-u. 38. sz.

Biedermann házban két szobás emeleti lakás és egy műhely helyiség kiadó.

Utazó ügynök felvétetik. Havi kereset. — Kevés kauczió szükséges. Piacz-utca 81 hátul.

Gyógyászati cikkek raktára. Párisi gummiárúk raktára

J. Reif, specialista, Wien
1. Bardstätte 3.

Árjegyzékek zárt borítékban ingyen és bérmentve.

Vidékre küldés utánvétellel Diskretio. á 2, 4, 6, 8, 10 kor. stb.

A cséplési idény beálltával

van szerencsém ajánlani a legjobb minőségű

gépolaajokat, továbbá zsirt, valamint olajfesték- és padlómáza: legolcsóbb árszámítás mellett.

Terei József utóda, záróik lagos festék- és zsiradék raktára. Debreczen, Havan-utca 13. sz.

Asztalos-üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é közönséget, hogy a Tisza-palota keleti részén, a kenyér piacon már 25 év óta fennálló

asztalos-üzletemet

(Sesztina Lajos úr újonnan épített házába) Simonffy-utczán levő

kis-piaczra helyeztem át,

a onnan üzletfelhagyás miatt mindenemü kész butoraimat

kiárusítom.

A n. é. közönség eddigi szíves pártfogását megköszönve, maradok

teljes tisztelettel:

Nagy Sándor,

asztalos mester.

Gramantik Ferencz órás,

Főtér, 14. sz, a Bikával szemben.

Ajánlja mindennemű órákból raktárát, u. m. csinos kivitelű inga-órák, gong és más ütessel, valamint ebédlő, irodai, konyhai és ébresztő órákat. Továbbá schvejzi gyártmányu zsebórák: arany, ezüst, nickel és aczélban, a legszolidabb árak mellett. Jótállással.

Valamint mindennemű órák becsereitelnek és javításokat a legkomplikáltabbig a legpontosabban készítek egy évi jótállással.

A nagyérdemű közönség pártfogását kérve, tisztelettel.

Egyéves önkéntesek

a legelegánsabban, szabály szerint, kiváló olcsó árban felszereltetnek. Az anyag jó minőségéért, valamint előírás szerinti elkészítéséért felelősséget vállalok

Arjegyzékkel és felvilágosítással készséggel szolgálók.

Prelovsky András,

elsőrangú katonai és polgári szabó üzletében,

Debreczen, Kossuth-u. 4. sz.